

สู่ทางวิจัยสู่ความเป็นเลิศและสากล

ศ.ดร.พจน์ สะเพียรชัย*

1. ความสำคัญของความเป็นเลิศและเป็นสากลของงานวิจัยในมหาวิทยาลัย

เมื่อจำแนกระบบการศึกษาออกตามระดับ ตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันที่มีสถานภาพเป็นระดับอุดมศึกษา แต่บทบาทของมหาวิทยาลัยมิได้อยู่ในวงแคบ ๆ เพียงแต่รับช่วงงานสอนหรือให้การศึกษารหัสผลิตคนที่ส่งมอบมาจากระดับที่ 2 หรือมัธยมศึกษา เพื่อสร้างกำลังคน เพื่อป้อนระบบเศรษฐกิจเท่านั้น

เมื่อพิจารณาภารกิจของมหาวิทยาลัยจากปรัชญาดั้งเดิมที่ก่อกำเนิดมหาวิทยาลัยขึ้นมาในโลก นับตั้งแต่มหาวิทยาลัยชาเลอร์โน ก่อตั้งขึ้นในประเทศอิตาลีในศตวรรษที่ 9 อันเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของโลก จะเห็นได้ว่าบทบาทหรือพรหมแดนของภารกิจมหาวิทยาลัยมิได้จำกัดอยู่เพียงเป็นส่วนหนึ่งของบันไดขั้นสูงของการศึกษาเท่านั้น จุดเด่นหรือภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยที่แตกต่างจากสถาบันการศึกษาในรูปอื่นอยู่ที่ความเป็นเลิศทางวิชาการ คุณสมบัติประการนี้บ่งชี้ว่า ภารกิจหลัก/ พันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยนั้น ต้องมุ่งสนองและเสริมความไพบูรณ์ของประชาคมวิชาการหรือวิชาชีพสากล ควบคู่ไปกับการรับใช้ สังคม ที่สถาบันนั้นสังกัดอยู่ ตามนัยดั้งเดิมของความหมายของ University

ประเด็นนี้หมายความว่า ความรู้ ความจริง เป็นจุดหมายปลายทางของมหาวิทยาลัย จะต้องแสวงหานั้น ไม่ควรจะมีลักษณะสุกเอาเผากิน ที่ไม่ชัดเจนแจ่มแจ้ง หรือเป็นจริงในวงแคบ มีประโยชน์หรือขอบข่ายการนำไปใช้ได้เพียงเฉพาะแวดวงแคบ ๆ หรือสนใจเพียงสถานการณ์หรือปัญหาเฉพาะหน้า ตรงกันข้ามวิทยาการผลการแสวงหาของมหาวิทยาลัยจะต้องเน้นหนักเรื่องคุณภาพและแสวงหาความเป็นเลิศ ความเป็นสัจธรรมของวิชาการ ในสภาพอุดมคตินั้น พึงลวงพ้นข้อจำกัด หรือขอบเขตหรือพรหมแดนใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางภูมิศาสตร์ ทางการเมือง วัฒนธรรม และเวลา คือความเป็นจริงตลอดไป และตลอดกาล เป็นนิรันดร์หรืออภิปกรณ์นั่นเอง คือไม่มีขอบเขตในเรื่องเวลาและสถานที่

*อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สิ่งที่เป็นอภิปรัชญาเป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยจะต้องแสวงหาเป็นหน้าที่พิเศษ เป็นหน้าที่หลักและสำคัญยิ่ง หน้าที่นี้เรียกเป็นภาษาสั้น ๆ ว่า “การวิจัย” ก็เพราะการวิจัยนี้จึงต้องการปัจจัยอื่น ๆ ที่จะเกื้อหนุนให้ผลิตความรู้ ความจริง ที่เป็นอภิปรัชญาได้เช่น ปัจจัยเรื่องความเป็นอิสระทางความคิด การจะแสวงหาสิ่งจะได้นั้นต้องการความเป็นอิสระ ดังตัวอย่างเช่น พระพุทธเจ้า ถึงกับทรงสละบ้านเมืองไปหาความอิสระ จนบรรลุนิพพาน และก็ประกาศสังฆธรรมออกมาเป็นอภิปรัชญา ปัจจัยพื้นฐานของ ความเป็นเลิศและเป็นสากลจึงอยู่ที่ความมีอิสระทางความคิด ปราศจากความวิตกกังวล และเป็นตัวของตัวเอง และมีเสรีภาพ ดังนั้นสถาบันวิจัยจึงต้องสร้างเงื่อนไข บรรยากาศ จูงใจ และสนับสนุนให้มีการสร้างสรรค์และพัฒนาความรู้ในลักษณะที่เป็นสิ่งที่เป็นอภิปรัชญา

สภาวะของการวิจัยดังกล่าวนี้เป็นสภาวะตามอุดมคติ ในทางปฏิบัติ การวิจัยก็ต้องมีส่วนปฏิสัมพันธ์กับปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่าง ๆ ต่อความเป็นเลิศและความเป็นสากลของการวิจัย เช่น ความสอดคล้อง และการตอบสนองต่อความต้องการของสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิจัยประยุกต์ ดังนั้น ความสอดคล้องตอบสนองต่อความต้องการของสังคม เช่นช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้กับสังคมด้วย ก็เป็นสาระที่สำคัญของการวิจัยที่จะให้เป็นเลิศและเป็นสากลอีกโสดหนึ่งด้วย

การวิจัยเป็นวิธีการที่มีระบบแบบแผนที่ใช้เหตุผลเพื่อเสาะแสวงหาความรู้และความจริงที่เรียกว่าเป็น “สิ่งที่เป็นอภิปรัชญา” หรือ อาจจะเรียกว่าเป็นความจริงที่เป็นนิรันดร์ ถ้าการวิจัยได้ก่อให้เกิดข้อความรู้ความจริงที่เป็นอภิปรัชญาแล้ว การวิจัยนั้นก็จะเป็นเลิศและเป็นสากล เพราะว่าความเป็นเลิศนั้นหมายถึงคุณภาพและมาตรฐานที่ดีที่สุดของการวิจัย ส่วนความเป็นสากลนั้นหมายถึงความไร้ขอบเขตหรือเป็นอภิปรัชญาคือไร้ขอบเขตทั้งกาลและเทศะหรือเวลาและสถานที่ ดังนั้น ความเป็นเลิศและความเป็นสากลของงานวิจัยจึงเป็นของคู่กันประดุจหัวและก้อยของเหรียญเดียวกัน

การวิจัยอาจมองได้ในสองลักษณะด้วยกันคือ การวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ การวิจัยพื้นฐานเป็นการวิจัย เพื่อหาความจริงโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากความรู้ ความจริงนั้น ๆ เป็นการวิจัยเพื่อเสริมสร้างกฎ เกณฑ์ และทฤษฎี ส่วนการวิจัยประยุกต์เป็นการวิจัยเพื่อนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยพื้นฐานไปทำวิจัยต่อเพื่อประโยชน์ต่อมนุษยชาติ เพื่อเป็นการพัฒนาเทคโนโลยี หรือพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองนั่นเอง คุณภาพของการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ก็เป็นอีกแง่มุมหนึ่งของความเป็นเลิศและความเป็นสากลของงานวิจัยในมหาวิทยาลัย

2. แนวนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศและเป็นสากล

ตามแผนระยะยาวของทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศและเป็นสากลไว้ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดพื้นฐาน

เร่งพัฒนาขีดความสามารถของสถาบันอุดมศึกษาในด้านการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ ให้สามารถสร้างและผสมผสานองค์ความรู้สากล เทคโนโลยีและภูมิปัญญาไทยเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อีกทั้งให้งานวิจัยของระบบอุดมศึกษาไทยได้เสริมบทบาทของประเทศในประชาคมโลก ทั้งนี้ โดยเน้นการปรับปรุงการบริหารและการดำเนินงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีการกำหนดทิศทางการวิจัยระดับสถาบันที่ชัดเจน การสร้างความเป็นเลิศเฉพาะทางตลอดจนการระดมทรัพยากรและความร่วมมือด้านการวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

2.2 นโยบาย

1. สร้างความสมดุลระหว่างการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ เพื่อนำและรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่องและเพื่อวางรากฐานการพึ่งพาตนเองด้านองค์ความรู้และเทคโนโลยีในระยะยาว
2. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อกระตุ้นการขยายตัวของภาคธุรกิจอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม
3. ส่งเสริมการวิจัยในบางสาขามากยิ่งขึ้น เช่น การวิจัยเชิงนโยบายเพื่อนำการพัฒนาประเทศ การวิจัยเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม เป็นต้น
4. ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศคู่ค้าคู่แข่ง รวมทั้งกระตุ้นให้มีการศึกษาเกี่ยวกับประเทศไทยในต่างประเทศมากขึ้น
5. ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าวิจัย และการเป็นแหล่งข้อมูลด้านการเมืองให้แก่สถาบันการเมืองและประชาชนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ
6. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีการกำหนดทิศทางและแผนงานการวิจัยในสาขาต่าง ๆ ของสถาบันอย่างชัดเจนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อการสร้างความเป็นเลิศเฉพาะทาง
7. พัฒนาระบบงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านองค์กรทรัพยากรและโครงสร้างการดำเนินงาน รวมทั้งให้การวิจัยและกิจกรรมการเรียนการสอนเกื้อหนุนและสนับสนุนซึ่งกันและกัน
8. ส่งเสริมความร่วมมือ และการระดมสรรพกำลังระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับหน่วยงานภายนอกในการดำเนินการกิจด้านการวิจัย รวมทั้งความร่วมมือกับสถาบันวิชาการและองค์กรต่างประเทศ

2.3 มาตรการ

1. ให้รัฐและสถาบันอุดมศึกษาจัดสรรทรัพยากรและบุคลากรเพื่อการวิจัยพื้นฐานมากยิ่งขึ้น
2. ขยายขอบเขตการวิจัยและพัฒนา เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยเฉพาะประเภทอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบรวมทั้งใช้การวิจัยและพัฒนาเพื่อกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอุตสาหกรรมที่ใช้ฐานทรัพยากรไปเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ฐานองค์ความรู้มากขึ้น
3. ให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีความพร้อมทำการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตในภาคเกษตรกรรมมากยิ่งขึ้น ทั้งเขตเกษตรยังชีพและเขตเกษตรก้าวหน้า
4. พัฒนาระบบและเครือข่ายการดำเนินงานวิจัยเพื่อขึ้นารูปแบบการพัฒนาชนบทที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เช่น การพัฒนาชุมชนชนบทตามแนวทางพุทธเกษตร การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ การพัฒนาที่แสวงหาสถานะเหมาะสมได้ด้วยตนเอง และสามารถรักษาระดับของการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและยาวนาน เป็นต้น
5. ให้สถาบันอุดมศึกษามีการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรการใช้พลังงานและการฟื้นฟูและรักษาภาวะแวดล้อม
6. พัฒนาให้มองครไทยคดีศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศมากยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกันให้สถาบันอุดมศึกษาไทยพัฒนาองค์กร เพื่อค้นคว้าวิจัยด้าน Area Studies และ Country Studies มากยิ่งขึ้น
7. ให้มีการศึกษาค้นคว้าทางการเมืองในสถาบันอุดมศึกษามากขึ้นรวมถึงการให้บริการสารสนเทศด้านการเมืองแก่หน่วยงานภายนอกและประชาชน
8. ให้สถาบันอุดมศึกษามีการกำหนดนโยบายการวิจัยที่ชัดเจนของตนเอง
9. พัฒนางค์กรวิจัยที่มีประสิทธิภาพ มีระบบการบริหารงานวิจัยที่คล่องตัวทั้งในด้านการเงิน พัสดุ และบุคลากรรวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างการจ้ดองค์กรวิจัยให้มีความผสมผสานและเอื้อประโยชน์ต่อหน่วยงานสอนมากขึ้น
10. เปลี่ยนโครงสร้างการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาจากโครงสร้างที่เน้นการสอนเป็นโครงสร้างที่เน้นการวิจัยเพิ่มขึ้น โดยจัดตั้งองค์กรวิจัยรูปแบบต่าง ๆ เช่น สถาบันวิจัยเฉพาะทาง ศูนย์แห่งความเป็นเลิศ อุทยานวิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรม เป็นต้น
11. พัฒนาระบบเครือข่ายสารสนเทศด้านการวิจัย สิทธิบัตร มาตรฐานและแหล่งเทคโนโลยีทั้งในระดับสถาบัน ระดับประเทศและระหว่างประเทศ

12. ให้สถาบันอุดมศึกษามีการโอนย้าย หมุนเวียนบุคลากรด้านการวิจัยข้ามสถาบัน หรือหน่วยงานมากยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ และเป็นการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งให้ปรับปรุงเกณฑ์การเลื่อนระดับของบุคลากรที่ทำงานวิจัยให้พัฒนาไปได้ในสายงานของตนเอง

13. ตั้งตำแหน่งศาสตราจารย์เฉพาะทางให้แก่อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิสูงในสาขาต่าง ๆ รวมทั้งให้มีอำนาจด้านการบริหารวิชาการ

14. สร้างความตระหนักในระดับผู้บริหารเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อกระตุ้นให้มีการระดมทรัพยากรเพิ่มเติมจากองค์ความรู้ที่พัฒนาขึ้นบางด้าน ทั้งนี้ โดยยังต้องคำนึงประโยชน์ต่อสังคมเป็นสำคัญ

15. ตั้งกองทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาโดยระดมความช่วยเหลือทั้งจากรัฐและแหล่งอื่น ๆ

16. ให้มีการลงทุนร่วมกันในการจัดตั้งองค์กรวิจัยบางประเภทระหว่างสถาบันอุดมศึกษา และภาคเอกชนภายนอก ทั้งนี้ โดยการให้แรงจูงใจด้านภาษีแก่เอกชนในการจัดตั้งองค์กรวิจัยร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา

17. ขยายขอบเขตความร่วมมือแลกเปลี่ยนทางวิชาการและการวิจัยกับสถาบันต่างประเทศ

3. ลู่ทางวิจัยสู่ความเป็นเลิศและสากล

ในการที่จะดำเนินการวิจัยไปสู่ความเป็นเลิศและความเป็นสากลนั้น มีลู่ทางที่จะเดินอันยาวไกลไม่มีที่สิ้นสุด เป็นลู่ทางที่จะต้องเดินไม่รู้จัก เพราะงานวิจัยที่จะเป็นเลิศและเป็นสากลต้องเป็นผลงานที่สั่งสมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นงานเชิงพัฒนาการของชีวิตของนักวิชาการในแต่ละสาขาวิชาการและวิชาชีพที่ไม่มีทางจะจบสิ้น จึงไม่มีงานวิจัยใดเลยที่เกิดขึ้นในสุญญากาศ หรือเริ่มต้นจากศูนย์ และไม่มีงานวิจัยใดเลยที่สำเร็จ และสมบูรณ์ภายในตัวเอง งานวิจัยทุกชิ้นจะต้องทำต่อจากงานวิจัยอื่น ๆ ที่เคยทำมาก่อนที่เคยสั่งสมมาก่อนงานวิจัยแต่ละชิ้นจึงเป็นการเสริมสร้างความรู้ความจริงเดิมต่อในส่วนที่ยังเป็นช่องว่างทางความรู้ในแต่ละสาขาวิชาการวิชาชีพ งานวิจัยแต่ละชิ้นก็จะมีช่องว่างหรือข้อให้ผู้อยู่ที่สนใจในเรื่องเดียวกันทำต่ออยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุด ดังนั้น ลู่ทางนี้จึงเป็นลู่ทางที่นักวิชาการจะต้องเดินไปไม่มีที่สิ้นสุด เป็นเส้นทางที่มนุษยชาติจะต้องเดินตลอดไปตราบนานแสนนานควบคู่ไปกับชีวิตของมนุษยชาติในโลก

สู่ทางวิจัยสู่ความเป็นเลิศและสากลจึงเป็นสู่ทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะประกอบไปด้วยปัจจัยหลัก ๆ 10 ประการด้วยกัน

3.1 จัดหาและพัฒนา นักวิชาการและวิชาชีพที่รักการวิจัยใฝ่รู้ในงานสาขาวิชาการและวิชาชีพของตนเอง พร้อมทั้งจัดและพัฒนาบุคลากรสนับสนุนหรือผู้ช่วย สำหรับการวิจัยให้พอเพียงและมีความสามารถสูง นักวิชาการและวิชาชีพที่ใฝ่รู้นี้ขอเรียกว่า “นักวิจัย” นักวิจัยและบุคลากรวิจัยจะต้องมีคุณภาพสูง เป็นทั้งคนเก่งและคนดีทุ่มเทเสียสละเพื่องานวิจัยอย่างต่อเนื่องและยาวนานที่เรียกว่า “กัดติดไม่ยอมปล่อย” จึงต้องเป็นผู้ที่ทำงานด้วย “ฝีมือ จิตใจและสมอง” อย่างอุตสาหะวิริยะและมุ่งมั่นต่อเนื่องที่ยาวนาน

3.2 จัดและพัฒนาระบบบริหารและการจัดการวิจัยที่ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัย เช่น การบริหารงานบุคคลให้มีความรักและกลมเกลียวกันรวมพลังปัญญา ช่วยกันคิดช่วยกันทำวิจัยด้วยแรงสามัคคีและศรัทธาอาจจะเรียกว่า ทำงานเป็นทีมด้วยใจรักใคร่สามัคคีกันและกัน มีการเสริมพลังให้ มีขวัญและกำลังใจที่ได้อยู่เสมอในการจัดองค์กรการวิจัย จะต้องกำหนดปรัชญาและจุดมุ่งหมายขององค์กรให้ชัดเจนและเป็นที่รับรู้เข้าใจตรงกันเป็นเป้าหมายร่วมกันของทุกคนในองค์กร มีระบบการติดต่อสื่อสารที่ดี ทั้งแนวตั้งและแนวนอนมีการวางแผนร่วมกัน มีแผนปฏิบัติการวิจัยที่ชัดเจน มีการประสานงานที่ดี มีผู้นำที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับนับถือและเป็นที่พึ่งของทีมวิจัย มีวิธีการบริหารที่ดี คล่องตัว ง่ายต่อการปฏิบัติ มีความยืดหยุ่น ไม่มีระเบียบแบบแผนหยาบหยาบ มีการแบ่งงานที่ชัดเจนและเป็นธรรม มีค่าตอบแทนนักวิจัยให้เพียงพอมีฐานะ ในการเป็นอยู่ที่เลิศหรูและภาคภูมิใจ มีสวัสดิการที่พอใจ มีระบบประเมินเพื่อเลื่อนขั้นตำแหน่งที่เป็นธรรม มีระบบการติดตามงานที่ดีมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

3.3 จัดและพัฒนาอุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการวิจัยให้เพียงพอ เช่น เครื่องมือสำหรับการทดลองในห้องทดลองที่มีประสิทธิภาพ เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์การสื่อสารต่าง ๆ ที่รวดเร็วทันการและมีประสิทธิภาพ

3.4 จัดและพัฒนาห้องสมุดอัตโนมัติเพื่อการวิจัยโดยใช้ระบบเชื่อมโยงเครือข่ายด้วยคอมพิวเตอร์และระบบการสื่อสารนานาชาติเพื่อค้นหา ยืม ส่ง ถ่าย เอกสาร ข้อมูล และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุดเพื่อการวิจัยนี้ต้องได้รับการพัฒนาเป็นพิเศษ เพราะเป็นห้องสมุดเฉพาะทางเพิ่มเติมไปจากห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยสามารถใช้ค้นหาเข้าถึงและได้รับข้อมูลที่รวดเร็วและถูกต้องด้วย

3.5 จัดหาและระดมงบประมาณสำหรับการวิจัยให้เพียงพอ ผู้บริหารหน่วยงานจะต้องแสวงหางบประมาณทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศเพื่อมีงบประมาณที่เพียงพอแก่การวิจัย

3.6 จัดและพัฒนาบรรยากาศทางวิชาการที่กระตุ้นส่งเสริมการวิจัย เช่น จัดการประชุมสัมมนาให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเพื่อพัฒนาความคิดและขัดเกลาผลงานวิจัยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จัดห้องทำงานให้อิสระสะดวกสบาย และเข้าถึงห้องสมุดวิจัยได้ง่าย มีห้องประชุมสัมมนาพร้อมทั้งอุปกรณ์ จำเป็นต่อการประชุมสัมมนาให้พอเพียงมีการเชิดชูเกียรติแก่นักวิจัยดีเด่นหรือมีกิจกรรมเพื่อให้โอกาสนักวิจัยได้เสนอผลงานให้เป็นที่ประจักษ์แก่วงวิชาการและสาธารณชนทั่วไป

3.7 จัดและพัฒนากระบวนการพิมพ์ เผยแพร่งานวิจัย ทั้งที่เป็นรูปรายงานการวิจัยเต็มรูปแบบ บทสรุป บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารการวิจัย บทความย่อและอื่น ๆ เพื่อเผยแพร่ให้กว้างขวาง ทั้งในและต่างประเทศ ถ้าสามารถทำได้หลายภาษาก็ยิ่งดี แต่ถ้าทำได้เป็นภาษาอังกฤษพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ หรือพัฒนาวารสารของตนเองขึ้น อาจทำให้มีการกระจายเผยแพร่ได้กว้างขวางเป็นที่ยอมรับใช้อ้างอิงระดับนานาชาติได้ ซึ่งก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้งานวิจัยเข้าถึงความเป็นสากลได้มากขึ้น

3.8 จัดและพัฒนาระบบเครือข่ายการอ้างอิง โดยเชื่อมโยงห้องสมุดของแต่ละมหาวิทยาลัย กับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนผลงานการวิจัยได้ทั่วโลก นั่นก็คือจะต้องจัดทำฐานข้อมูลการวิจัยและสร้างเครือข่ายกับหน่วยวิจัยหรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยเลือกสรร ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมที่สามารถถ่ายโอนข้อมูลกันได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ

3.9 มีการติดต่อกับสมาคมวิชาการ วิชาชีพเดียวกันเพื่อสร้างเพื่อนนักวิชาการในระดับประเทศและต่างประเทศเพื่อเผยแพร่แลกเปลี่ยนผลงานการวิจัยซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นหนทางหนึ่งที่จะพัฒนานักวิจัยให้มีโอกาสค้นพบและการทำการวิจัยในแนวทางได้ในระดับนานาชาติ

3.10 มีการปรับเปลี่ยนและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางความรู้ ความคิดในประชาคมโลกที่เกี่ยวกับการวิจัยอยู่เสมอ การเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างการบริหารหน่วยงานวิจัย การปรับเปลี่ยนเครื่องมือทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ล้ำสมัย การปรับเปลี่ยนวาระการวิจัยหรือหัวข้อการวิจัยที่ให้อยู่ในแนวทางระดับนานาชาติ ความมีพลวัตรในการปรับตัว ทั้งที่เป็นระบบที่เป็นคน แนวคิด อุปกรณ์และซอฟต์แวร์ มีความจำเป็นมากที่จะทำให้งานวิจัยก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ อยู่เสมอ

4. สรุป

การวิจัยสู่ความเป็นเลิศและสากล เป็นงานที่ยากแต่จะต้องทำเป็นงานเชิงพัฒนาอย่างต่อเนื่องที่จะต้องอาศัยความเพียรพยายามของนักวิจัยเองและผู้บริหาร ตลอดจนมีงบประมาณเครื่องมือที่พอเพียงและการจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่จะเป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติต้องเน้นการวิจัยพื้นฐานในศาสตร์ต่าง ๆ ที่จะป็นรากฐานในการพัฒนาเทคโนโลยีในระยะยาวกับการวิจัยประยุกต์ที่สนองตอบสภาพปัญหาและสภาพความเป็นจริงในภาคการผลิต ดังนั้นการจะทำเช่นนั้นได้ต้องมีการพัฒนาบัณฑิตศึกษาให้เป็นโปรแกรมวิจัยให้มากขึ้น พัฒนาหลักสูตรที่เน้นการวิจัยให้มากขึ้นและในที่สุดมหาวิทยาลัยก็ต้องพัฒนาเป็น Research University ให้มากขึ้น ซึ่งองค์ประกอบสิบประการที่เสนอมมาแล้วในตอนต้นก็จะต้องพัฒนาให้ดีและมีประสิทธิภาพ กังคหวังไต้หวันงานวิจัยในมหาวิทยาลัยไทยก็ได้ “สัจจะเป็นอภาลิโก” ซึ่งแปลแล้วก็คือความเป็นเลิศและสากลนั่นเอง

3.6 จัดทำและรวบรวมประมวลคำขวัญการวิจัยให้เพียงพอ ผู้บริหารและบุคลากรจะมองเห็นภาพร่วมกันว่าคำขวัญและเจตนารมณ์ที่ได้เสนอไปนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาการวิจัย